

ישעיה ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עכב"ב - לבריאות שמירה עליונה והרמת קן המזל וכט"ס לעד אכיר

גליון מס' 427

ערש"ק פרשת "פנזוס", י"ג תמוז תשע"ד

הקורבנות!

ישנו משל מפורסם המספר על רועה צאן שהתחיל במשימתו, והצאן חדר אל גינת המלך, רמס את הדשאים, החריב כליל את הפרחים המרהיבים, ובקיצור הרס כל חלקה טובה בפירת חמדתו של המלך. הרועה שנבעת תחילה לאחר שהתייעץ עם חברו מנעוריו, עשה כהצעתו, הגיע למלך כשכולו רועד ובעיניים דומעות על נפשו ביקש, בנוסף אף הוסיף שי צנוע למלך. והמלך קיבל את סליחתו והתיר לו להמשיך לרעות את צאנו לאחר זמן מה ארע מקרה דומה עם רועה צאן אחר. כשדבר המעשה הגיע לאוזניו, רץ מהרה, קנה מתנה ובה אל המלך, בראש מורם. המלך צוה על אתר לאוסרו ולהלקותו מכה אחר מכה: כשראה שפניו מביעות תמיה, הסביר המלך כי המרחק בינו לבין חברו - רב: חברך בא עם לב נשבר, אולם אתה ובה אל המלך, בראש מורם. מתנות, ואולי אף תאסוף עבורי צדקות! השבית כליל את הרועה "בתשובתו! אחים יקרים, במה דברים אמורים, בפרשתנו קוראים אנו על אותם קורבנות שבזמן שבית המקדש היה קיים היו עולות לרצון לפני אדון הכל, ועל עם ישראל מכפרות! "את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים!" והגמרא במסכת ברכות מלמדתנו שתפילת שחרית, ותפילת מנחה תיקנו חז"ל כנגד הקורבנות, וכשאדם יהודי מסיים תפילתו לאלוקיו, מפטיר הוא בשפתו: "הי רצון מלפניך ה' אלוקיני ואלוקי אבותינו שתבנה בית המקדש במהרה בימינו וכו'." ועתה נשאל את עצמנו כיצד אנו יגישים לתפילה, האם כרועה הראשון או חלילה השני? האם כעני המבקש בפתח שאין לו שום מוצא ושום תבונה כיצד לחיות את נפשו אלא להישען על חסדי הבורא יתברך. וכן לענין בקשת החוכמה האם אנו מבינים כי ה' יתן חוכמה, מפיו דעת ותבונה, או שמא חלילה מרגישים באיזה שהוא מקום שיתכן שאנו יכולים להסתדר בלעדיו! אם נתבונן ניווכח שבאמת בלעדיו אין לנו כלום! וללא עזרתו חיינו אינם חיים, וממלא אם נניג כך לתפילה, נזכה אי"ה להרגיש קירבת אלוקים חיים, וסיעתא דשמיא מופלאה!

אמונת צדיקים

אחד מעמודי התווך של היהדות הוא האמונה בצדיקים. ככל שהאמונה יותר פשוטה ותמימה, המעלה גדולה יותר, ככל שהאמונה בצדיקים חזקה ואיתנה הדבר מובחר יותר. ובואו ונקראו את דברי הרה"ק רבי דוד ליקעס זצ"ל. הרה"ק רבי דוד ליקעס זיע"א היה מגדולי תלמידי הבעש"ט הקדוש זיע"א. פעם פגש בחבורת חסידים מחסידי חתנו הרה"ק רבי מורדכי מטשרנוביל זצ"ל. שאלם: "האם יש לכם אמונה ברבכם?". שתקו החסידים כי מי יתימר לומר שיש לו אמונה שלמה ברבו. אמר להם: "שימעו ואספר לכם אמונה מהי. כשהיינו אצל הבעש"ט הקדוש נמשכה הסעודה השלישית כמה שעות לתוך הלילה. לאחר ההבדלה ישבנו מיד לסעודת מלוה מלכה. והנה אנו היינו אביונים ודלים בכל ימות השבוע, ובשבת ודאי שלא נשאנו עימנו כסף. אך כשמורי הבעש"ט פנה אלי ואמר: "דוד תן כסף לקניית משקה", לא הססתי כלל, הושטתי את ידי לכיסי והוצאתי משם אדום זהב, ושלחתי לקנות משקה - זוהי אמונה!". סיפור מאלף זה הובא בהגדה של פסח "באוהלי צדיקים", ויש בו כדי להמחיש לנו עד כמה צריכה להיות כנה וחזקה האמונה בצדיק. דרך האמונה בצדיק אפשר להגיע לתכלית האמונה בה' יתברך, והתורה הקדושה כותבת את האמונה בצדיק בחדא מחתא עם האמונה בקב"ה כמו שכתוב: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". כי הדרך והמסלול להגיע לאמונה בה' יתברך, אמונה חזקה ובלתי מתפשרת, צריכה לעבור דרך אמונה בצדיקים. כיון שהאמונה בצדיק הוא דבר כה גדול ומוכרח, לכן היצר הרע עובד שעות נוספות לקעקע אמונה זו, וכבר אמרו גדולי החסידות שבאשר היצר הרע רוצה להפיל את האדם מכל מדרגותיו, הוא נותן לו הרהורים על רבו, הוא מנסה לתפוס את האדם ברישתו דרך נקודת מפתח זו. בפרשתנו מסופר על מותם של נדב ואביהו - שני בני אהרן. אל לנו לחשוב שבניו אלו של אהרן הכהן היו אנשים פשוטים, כלל וכלל לא. שקולים היו כמשה ואהרן, צדיקים וגדולי תורה היו. דעה אחת אומרת שנענשו כה קשות על שהורו הלכה בפני משה רבם. נכון אתם גדולים, אתם קדושים, אתם צדיקים, אבל יש נמצא הרב והרב הוא מעליכם, ולהורות הלכה בפניו פירוש הדבר לפגוע בעמוד התווך כי האמונה וההתבטלות לצדיקים הם לב ליבה של היהדות כולה. וכדי להמחיש ולחזק עוד עד כמה גדולה ומעולה האמונה בצדיק, נספר סיפור נוסף שסופר בהגדה של פסח הנ"ל. סיפר הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל מעשה שבדיוו היה. מעשה בבעל בית מציגה שלא ניחן באמונת צדיקים ובכוחם, ואילו אישתו הייתה מאמינה בהם באמונה תמימה. עסקיו של אותו האיש לא צלחו בידו וכבר שלוש שנים לא שילם לפרץ את דמי החכירה. הפרץ איים שאם לא ישלם לו בהקדם, ישליכו לבית הכלא וינשל את משפחתו מהמקום. אמרה לו אשתו: "שמעתי שברו'ין מחוללים פלאות, סע לשם ותיושע". צחק האיש לדברי אשתו, אך כיון שקרב קץ הפירעון ואשתו המשיכה ללחוץ אמר: "מה רצונך ממני? אם תרצי סעי בעצמך". מיהרה האישה לבית הצדיק, שם פגשה באישה אחרת שבהא לבקש רפואה לבעלה. כתבו השניים פתיקים והמשמש נטל הפתיקים בהכניסם לקודש פנימה. בצאתו החליף השמש את התשובות מבלי משים. לאישה שבה לבקש על בעלה החולה אמר שה' יעזור לה ולקשת האכסנאי הורה לשים לבעלה כוסות רוח. כששמע בעלה את דברי הצדיק, מילא שחוק פיו וסירב בתוקף לעשות כדבריו ובפרט שכוסות רוח פעמים שגורמות ליציאת דם. כיון שיום התשלום הגיע ולאיש אין מאומה, אמרה לו אשתו: "הן כאשר אבדנו אבדנו. בור הכלא מחכה לך ואותנו ישליכו לרחוב. מה תפסיד איפוא אם תשמע לקולו של הצדיק?". ראה האיש שאין לו מה להפסיד ונענה לה. בדיוק כאשר סיימה האישה לעשות לבעלה כוסות רוח, נכנסו שלוחי הפרץ. כאשר אמרה האישה כי חולה הוא ושוכב על מיטתו, לא הרפו ולקחו את הבעל בעודו במיטה ישר לבית הפרץ. הלה ראה שגבו מגואל בדם וכששאל הפרץ לפשר המכות והתבלות, הבריק רעיון במוחו של הבעל ואמר שהלך לגייס כספים לתשלום דמי החכירה וכשהשיגם, התנפלו עליו שודדים והכווהו עד זוב דם. נכמרו רחמיו של הפרץ מחל לו על חובו ופטרו מתשלום דמי החכירה אף לשלוש השנים הבאות... כוח האמונה בצדיקים!

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו ת"א	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
21:04	20:31	19:27	י-ם
21:04	20:28	19:12	ח"כ"ה
21:05	20:32	19:21	כ"ש
21:03	20:28	19:28	

הפסרת השבוע: י"ד ה'

מוטעמים לשבת

"והייתה לו ולזרעו אזורי ברית כהונת עולם" (כה"ג)

באחת העיירות בגאליציה המזרחית, פרצה פעם מחלוקת עזה בקרב ראשי הקהילה - עם פטירת המרא דאתרא - מי ראוי לישב על כסא הרבנות שהתפנה. והגיעו הדברים לידי כך, שגם בשעת ההלוויה של הרב שנפטר ותוך כדי השמעת ההספדים, ניטש ריב קולני בקהל בשאלת ממלא מקומו של רבם. הגיב על כך הצדיק רבי מאיר מפרימישילן זצ"ל ואמר: עתה נתחוויר לי פשר הברכה הבאה, שהעניק ה' לפינחס: "הנני נתן לו את בריתי שלום, והייתה לו ולזרעו אחרי". לכאורה תמוה הדבר: מהי השייכות בין שני חלקי הבטחה זו, שמבטיח הקדוש ברוך הוא לפינחס? אלא בידוע שהשטן המקטרג מרקד במיוחד כשמגיעים למצב של "ולזרעו אחרי", ואש המחלוקת מתפשטת אז כלהבה גדולה הפורצת לכל עבר. משום כך באה הברכה לפינחס בן אלעזר ש"ברית השלום" המוענקת לו בחסדי השם יתברך תהיה "לו ולזרעו אחרי", ולא תפרוץ כל מחלוקת בשאלת ממלא מקומו לאחר שנות חייו בעולם הזה...

(תורת הפרשה)

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את זובתו" (כה"א)

ביאר הגאון הקדוש רבינו יעקב אבוחצירא זצ"ל, שהשבטים היו מבזים אותו שאבי אמו - הוא יתרו - פיטס עגלים לעבודה זרה. אבל בגמרא אמרו שלאִימו של פינחס היו שני סבים, אחד מהם יתרו, והשני היה יוסף הצדיק. ויש לשניהם רמז בשמו: "פינחס" בגימטריא "בן יוסף", "בן אלעזר בן אהרן" בגימטריא "בן יתרו" - ובמקום להסתכל על הסב שפיטס עגלים, היה להם להסתכל על הסב הצדיק!

(מעייני השבוע)

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את זובתו" (כה"א)

שאל הגאון רבי אברהם אבוחצירא זצ"ל: אם היה כעס וחמימה על כל ישראל, עד לדוגה שהקדוש ברוך הוא רצה לכלות את כולם בחמתו חלילה - מדוע הרג פינחס רק את נשיא שבט שמעון? והשיב: אכן, כולם חטאו - אך יצאו מן המחנה כדי להתהולל. נשיא שבט שמעון היה הראשון שביקש להביא את המדיינית אל המחנה פנימה - ועל כך אין לשתוק...

(מעייני השבוע)

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את זובתו" (כה"א)

כיון ששמע משה שאמר לו המקום תן נחלת צלפחד לבנותיו, אמר משה: הגיעה השעה שאתבע צרכי, שיירשו בני גדולתי (רש"י). לכאורה קשה, מה ענין ירושת בני משה לירושת בנות צלפחד, הלא כי בן יורש את אביו כבר ידוע היה לפני כן? ועוד, מה ענין ירושה של גדולה לירושה של נחלה? ברם, ביאר הכתב סופר זצ"ל הן אמר רש"י לעיל (בפסוק ה) שנעלמה ההלכה ממשה על שום שנטל עטרה לעצמו לומר: "הדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי". והנה, אמרו חכמינו: "מפני מה בניהם של תלמידי חכמים אינם תלמידי חכמים, מפני שמתגאים על הציבור" (נדרים פ"א) - לפיכך, מתחילה לא תבע משה שיירשו בניו את גדולתו, מכיון שהרגיש בעצמו את חטא התגאותו על השופטים. אבל עכשיו שנענש ונתעלמה ממנו הלכה, סבור היה שכבר נתכפר לו אותו חטא, וממילא כבר ראוי הוא שיירשו בניו את גדולתו...

(מעייני השבוע)

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

קינאת ה' כנגד הפריצות היתה מנת חלקו של פינחס בן אלעזר הכהן, בעקבותיו קמו מקנאי קנאת ה' לדורותיהם, וכמוהו נתברכו בכל פעולם. הגאון רבי משה הכהן טווייל זצ"ל נולד בארם צובא, בשנת תרנ"ו. הוא שימש כראש ישיבת "דגל תורה" בעיר חלב, שרבים מגדולי ארם צובא היו תלמידיה, כהגאונים רבי יצחק שחיבר זצ"ל, רבי יצחק זעפראני זצ"ל ועוד. בכל כוחו חניך את תלמידיו לקידוש שם שמים בכל הליכותיהם, כמו שאמרו: "שיהא אדם קורא ושונה, ומשאו ומתנו באמונה, ודיבורו כנחת עם הבריות, ועליו הבריות אומרים: אשרי לפלוני שלמד תורה. ראו כמה מתוקנים מעשיו, כמה נאים דרכיו! עליו הכתוב אומר: "ישראל אשר בך אתפאר!" בתקופתו נפתח בעיר בית ספר "אליאנס" (כ"ח), והגאון רבי משה טווייל נלחם מלחמת חורמה בניסיון לקירור האמונה והחדרת השקפות זרות ונכריות. בתקיפותו הרבה נסגר בית הספר. פעם נפתח מועדון ריקודים מעורב על ידי עשירי העיר וראשי הקהל לא יכלו ללחום כנגדם באשר תקיפים היו ואלימים. אותה עת הייתה שנת בצורת, וראשי הקהל באו אל רבי משה טווייל להוועץ עימו בדבר הכרזת תענית ציבור. אמר הרב משה: "מדוע חייבים כל בני הקהל להתענות בעונם של יחידים. אין ספק בליבי שהבצורת באה בשל הפריצה שבמועדון המעורב! במקום להכריז על תענית וצום, יכריזו שאין לנשים ונערות לבקר באותו מועדון פריצות! ואם ישמעו לי, מבטיח אני שהגשמים ירדו לברכה!". הכריזו כן, והמועדון נסגר מחוסר משתתפים. יומיים לאחר מכן, החלו יורדים גשמי רצון, ברכה ונדבה!

(מעייני השבוע)

תורת משה

והייתם לי סגולה

סגולה לפרנסה - לומר בכל יום פסוק: "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך", ויאמר פסוק זה עשר פעמים בבוקר ועשר פעמים בערב. סגולה לפרנסה - לספר בכל מוצאי שבת קודש איזה סיפור מהבעל שם טוב זצ"ל, והוא סגולה גדולה לפרנסה.

(סגולות רבותינן)

מדברי ראש הישיבה הרב ג' ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הינור הבנים

ילד הוא אינו כרטיס ביקור!

החברה של ימינו מתייחסת לחיים כאל שדה תחרות. היא מציבה לנו סולם הצלחה, כשהערך העליון ניצב בראש הסולם, ובני האדם מדורגים לפי קרבתם לשלב העליון. אין ערך קבוע להצלחה. כל החברה שופטת את חבריה לפי קנה מידה שהיא מציבה. יש המתייחסים להישגים כלכליים כאל הצלחה, ויש שאצלם ההשכלה היא ההצלחה. המשותף לכולם הוא סיווג בני האדם לפי קריטריונים של הצלחה. כמו בחברה, כך במשפחה. הורים רבים מאמינים שערכם כהורים נקבע גם הוא על ציר הצלחה - כישלון. הם רואים בילדיהם שלוחה שלהם עצמם, ולכן כל עשייה של ילדיהם, תשפיע על מיקומם על ציר ההצלחה. סביר להניח ששמעתם פעמים רבות משפט בסגנון: "הבן הביא לי תשע במתמטיקה, השקעתי בו המון". הבה ונחשוב על מהות המשפט. מה פירוש הבן הביא לי. זה נשמע כאילו הציון של הילד הוא הציון שלנו; שבעומק הלב - הציון חשוב לנו, כי הוא קידם אותנו בסולם ההצלחה! אם יש לכם נכונות לבדוק את עצמכם, חישבו על אותן פעמים כשהחמצתם פנים כשביתכם לא קיבלה תפקיד בהצגה, או שהוכחתם את בנכם: "עשית לי בושות!" מדוע מעורבת נימה אישית במשפטים אלו? לצערנו הורים רבים משתמשים בילדיהם ככרטיס ביקור שלהם. הם גאים בהישגי ילדיהם, אשר ממקמים אותם על שלב גבוה יותר בסולם ההצלחה. זו הסיבה שאנו מפתחים מערכת ציפיות מהילד. אנו תולים תקוות רבות בהצלחתו - הצלחתנו בחיים. כבר ברמה התפקודית הפשוטה, אנו יודעים בדיוק למה לקוות. באיזה גיל אמור הילד לחייך, מתי להתהפך ובאיזה חודש לזחול. וכאן מדובר על התפתחות מוטורית. מה קורה כשגיל הילד עולה? ציפיותנו ממנו עולות בהתמדה. הלחץ החברתי דוחק בנו לגדל ילדים מושלמים. ילדים שלא יכו את האורחים, ילדים שיצליחו בלימודים, וילדים שלא יאכזבו אותנו לעולם. וכי מה אשם הילד? מדוע להכניסו ללחצים אשר יזיקו לו בעתיד? מדוע לא לשמוח במתנת שמים אשר כל אחד התברך בה בצורה אחרת? מדוע לא לאהוב את הילד כי הוא בנינו או ביתינו? התנהגות זו זורעת הרס וארס שאחריתן מי ישורנו ומי שעדין לא מאמין ראוי להתפלל שלא יראה את התוצאות...

שלום בית

אין יאוש!

בחיי הנישואין אין יאוש. נופלים וקמים עשרות פעמים! זה קורה, ואם זה לא קורה, צריך בדיקה מי שם לקה בנפשו! נופלים? לא נורא, העיקר לקום ומהר, להתחדש, להיזכר ברגעים יפים, להתמקד דווקא בהם, להחיות אותם ולצבוע בצבעים יפים ובהירים, ואז מגלים חיים חדשים. ובעצם את הגישה הזו כבר מצינו אצל יהודה שהלך וירד עד איש עדלמי. וחז"ל אמרו: יעקב עסוק באבלו ויוסף בצערו, ראובן בשקו ובתעניתו ויהודה הלך להתעסק באורו של משיח! אין ענין לשקוע בחושך, אדרבא, תראה את האור ותגביר אותו. כח ההתחדשות וההתחלה הוא כח גדול. צא ולמד מהלבנה שבכל חודש וחודש היא מתחדשת שוב, ועליה אנו אומרים: "וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן, שגם הם עתידים להתחדש כמותה, ולפאר ליוצרים על שם כבוד מלכותו". כלומר - להתחדש פירושו: לפאר ליוצרים, ולכאורה מה כוחה של הלבנה? בגמרא (חולין ס:) ובמדרש מסופר שבתחילת בריאת העולם היו הלבנה והשמש שווים בגודלם, וכמו שכתוב: "ויעש אלוקים את שני המאורות הגדולים". באה הלבנה ואמרה לקדוש ברוך הוא: "רבונו של עולם, אפשר לשני מלכים בכתר אחד? ואני והחמה באותו גודל?". ענה לה השם יתברך: "לכי ומעטי את עצמך", ומאז נקטן אורה של הלבנה. וזה מה שכתוב: "את המאור הגדול לממשלת ביום, ואת המאור הקטן לממשלת בלילה". ובזוהר הקדוש כתוב, שהלבנה "לית לה מגרמה כלום". כלומר אין ללבנה כח מעצמה להאיר, אלא את כל האור והכח היא מקבלת מהשמש. אך עם כל זאת היא מתחדשת שוב ושוב בכל חודש. הולכת ונחסרת ושוב מתמלאת, נחסרת ומתמלאת. ללמדך שאין להתייאש, צריכים להתמלא. וכך ישראל משולים ללבנה, הגם שיש נפילות, והגם שיש חסרונות, צריכים להתחדש, להתנער מן התרדמה ולקיים מצוות הבורא יתברך בשמחה. דוגמאות כאלה צריכות להיות נר לרגלינו לדעת בחיי הנישואין מה לראות ומה לא לראות. איך להסתכל על החיים ואיך לבחון דברים. וכאשר מתחזקים באמונה בה' ולא מתייאשים זוכים לישועת ה' ואשרי הזוכה.

אברי שפר

- * **הרה"ק רבי חיים מצאנז אומר:** הנשמה אינה באה לעולם הזה על עסקי גשמיות, ואף על פי כן, כשמונעים ממנה אכילה ושתייה, היא בורחת ופורחת לה.
- * **הרה"ק רבי שמעלקא מניקלשבורג אומר:** "ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם" (ויקרא כו,יא) - שלא תגעל הנשמה מהגוף.
- * **הרה"ק רבי יצחק אברבנאל אומר:** כמו שהגוף מצטרף אל המזון דבר יום ביומו, כך הנפש מצטרף אל שלמותה תדיר.
- * **הרה"ק רבי יצחק זיליג מסוקולוב אומר:** לשעבר, התרוממו אנשים עד לשמי רום וגופם - התהלך על פני האדמה. עתה, שוקעים אנשים בתהום - וגופם מתרומם ומתנשא לשמים.

(פתגמים נבחרים)

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

למעוניינים כתובתינו החדשה באינטרנט: www.tiferetbanim.co.il

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

כלל, שלא זו בלבד שאין הברז הנוסף מוסיף מים למיחס, אלא אף מים שיש בו, יכלו ממנו יותר מהר. ריבון העולמים, הזן ומפרנס לכל, מכין לכל בריותיו את מנת מזונותיהם לכל שבוע לפי אותו שבוע, לכל אדם ואדם במידה, שעלתה לפני רצונו יתברך, לזה בשפע ולזה בצמצום. שופעת ויוצאת מנת פרנסה שבועית זו בחמישה צינורות ברזים, או בשישה. שוטה הוא זה הסובר, כי על ידי פתיחת ברז נוסף, יושפע עליו שפע יתר של פרנסה. לא מינה ולא מיקצתה! אין כאן שפע יתר של פרנסה, כי אם אותה מנה קצובה המשתפכת ויוצאת בשבעה צינורות. אם כן, מה נשכר אותו יהודי שחילל את השבת?

(משלי החפץ חיים)

בשעה שבאים אל יהודי ושואלים אותו, מדוע פתוחה חנותך בשבת, כלום אינך יודע את חומר האיסור של חילול שבת, שכל המחלל את השבת, כאילו כפר בכל התורה כולה? כלום כדאי לבזות כלי חמדה, שנתן לישראל, בשל כמה פרוטות ריוח נוסף? בודאי, יבוא וישיב, מה לעשות? מרובים צרכיו של אדם מישראל, ופרנסתו מצומצמת, שכר החזקת החנות, אשה וילדים בבית, שכר לימוד, הלבשה והנעלה וכו' וכו'. נמצא שחייב הוא לעשות מסחר, וכלום אפשר לו שינעל את בית העסק לשני ימים רצופים בשבוע? **משל** למי דומה יהודי זה? לאותו שוטה שדימה ברוב טיפשותו, כי אם יוסף עוד ברז למיחס, יוכל להוציא ממנו יותר מים, ולא העלה על דעתו

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת כדי ללוות את השבת, אפילו אינו צריך אלא לכזית. ואף שהוא שבע ונפשו קצה באכילה ושתייה, מכל מקום ידחוק את עצמו, ובזה ינצל שלא יצטרך לאכול מאכלים ומשקים מי המרים לרפואה.
- ✓ סעודה רביעית מעלתה גדולה מאוד, כי כשם שצריך לכבד את השבת בכניסתה, כן צריך לכבדה ביציאתה, כשם שמלוים את המלך בצאתו מן העיר. ואמרו הקדמונים, עצם אחד יש באדם ונסכויו שמו, וזה העצם נשאר קיים בקבר עד עת התחיה, ואפילו לאחר שנרקבו כל העצמות, וזה העצם אינו נהנה משום אכילה - כי אם מסעודת מלוה מלכה.
- ✓ מצוה לכתחילה לעשות סעודה רביעית בפת, ואם הוא אנוס ואינו יכול לקיים סעודה רביעית בפת, יסדר שלחנו במזונות, ואם אי אפשר לעשותה במיני מזונות, יעשה בפירות.
- ✓ גם הנשים חייבות בסעודה רביעית. וסגולה לנשים שלא יתקשו בלידתן, שיאכלו בכל מוצאי שבת איזה דבר לשם מצות סעודת מלוה מלכה, ועל ידי זה ילדו בנקל בעזרת ה' יתברך.
- ✓ כתוב בזוהר הקדוש, שמי שאינו מקיים סעודה רביעית, נחשב לו כאילו לא קיים סעודה שלישית, ולכן אפילו שעושה האדם שמונים וארבע תעניות או הפסקה גדולה, יזהר שלא יבטל סעודה רביעית.
- ✓ אין ראוי להתעסק במלאכה שאינה אוכל נפש או ללמוד תורה אלא עד אחר שיעשה סעודה רביעית. ונכון שלא להסיר בגדי שבת מעליו אלא עד אחר סעודה רביעית.
- ✓ מצוה מן המובחר לאכול סעודה רביעית תוך ארבע שעות מיציאת השבת. וטוב להקדימה ככל שאפשר כדי שתהיה סמוכה ליציאת השבת. ולפחות יאכל קודם חצות הלילה. ומכל מקום אם נאנס ולא עשאה תוך ארבע שעות או לפני חצות הלילה, יוכל לקיימנה כל הלילה עד שיעלה עמוד השחר. ובברכת המזון של סעודה רביעית אומרים "מגדול".
- ✓ ישתדל כל אדם לאכול בסעודה רביעית פת חמה ולשתות משקה חם, שמועיל לרפואת הגוף.
- ✓ אם חל ראש חודש בשבת, נכון להרבות בסעודה רביעית יותר ממנהגו, כדי להשלים בה חובת סעודת ראש חודש.
- ✓ אסור לומר וידוי במוצאי שבת עד שיעבור חצות לילה, שעדיין יש קדושת שבת.
- ✓ מהרי"ל היה רגיל לקפל את הטלית של שבת בכל מוצאי שבת, כדי להתעסק במצוה מיד בצאת השבת.
- ✓ במוצאי שבת עולה הנשמה היתרה למעלה, והקדוש ברוך הוא שואל אותה איזה מאכל שמו לפניך ואיזה חידוש תורה שמעת, ומושיבים אותה בישיבה של מעלה. ועל כן ראוי ונכון לכל אדם ואדם להתעסק בתורה במוצאי שבת, ועל ידי זה יזכה ליום שכולו טוב ויום שכולו ארוך.

(השבת וההלכותיה)